

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 P 004836 11 Gž
Brčko, 11.05.2012. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kovačević Maide, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Gligorević Ruže, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja L. A. iz G. R., koga zastupa punomoćnik R. A., advokat iz B., protiv tuženih B. distrikta Bosne i Hercegovine, koga zastupa Gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Mjesne zajednice „G. R.“ G. R., koju zastupa predsjednik K. A. iz G. R., a njega punomoćnik M. O., advokat iz B., radi zaštite prava iz radnog odnosa, v.sp. 20.000,00 KM, odlučujući o žalbama tužitelja i tužene Mjesne zajednice „G. R.“ G. R., izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 004836 08 P od 02.03.2011. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 11.05.2012. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalbe tužitelja L. A. i tužene Mjesne zajednice „G. R.“ G. R. se ODBIJAJU kao neosnovane i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 004836 08 P od 02.03.2011. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 004836 08 P od 02.03.2011. godine odlučeno je kako slijedi:

„1. Odbija se osnovni tužbeni zahtjev kojim je traženo utvrđenje da je rješenje Vlade Brčko distrikta BiH bez broja i datuma o raskidu ugovora o radu sa tužiocem L. A., zaposlenikom Mjesne zajednice „G. R.“ G. R., nezakonito, što bi prvotuženi B. distrikt BiH bio dužan priznati, te obavezivanje prvotuženog B. distrikt BiH da tužioca rasporedi na odgovarajuće radno mjesto u upravi Brčko distrikta BiH kao i da tužiocu uplati doprinose za penzijsko-invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje za period od 01.04.2004. godine do dana raspoređivanja na odgovarajuće radno mjesto, kao neosnovan, u cijelosti.

2. Utvrđuje se da je tužiocu nezakonito prestao radni odnos kod drugotuženog Mjesne zajednice „G. R.“ G. R., usmenim otkazom dana 10.06.2007. godine što je drugotuženi MZ G. R. dužna priznati i vratiti tužiocu na posao, a u roku od 30 dana po prijemu presude a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

3. Obavezuje se drugotuženi Mjesne zajednice «G. R.» G. R., da tužiocu isplati plaće za period od 01.04.2007. godine do dana vraćanja na posao kao i da tužiocu uplati doprinose za penzijsko-invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje za period od 01.04.2004.godine do dana vraćanja na posao, a u roku od 30 dana po prijemu presude a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

4. Odbija se eventualni tužbeni zahtjev tužioca u dijelu kojim je traženo da se obaveže drugotuženi Mjesne zajednice „G. R.“ G. R., da tužioca rasporedi na odgovarajuće radno mjesto u preduzeću osnovanom od strane drugotuženog „K.“ doo G. R..

5. Obavezuje se drugotuženi Mjesne zajednice „G. R.“ G. R., da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.262,60 KM, a u roku od 30 dana po prijemu presude a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv te presude, blagovremeno se žale tužitelj i tužena Mjesna zajednica „G. R.“ (u daljem tekstu drugotužena).

Tužitelj se žali protiv odbijajućeg dijela prvostepene presude (stav I izreke prvostepene presude kojom je odbijen „osnovni“ tužbeni zahtjev) zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu u tom (pobijanom) dijelu preinači i u cijelosti usvoji „osnovni“ tužbeni zahtjev i tuženi B. distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu prvotuženi) obveže da mu naknadi troškove parničnog postupka (prvostepenog i drugostepenog postupka).

Drugotužena se žali zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači tako što će odbiti kao neosnovan „eventualni“ tužbeni zahtjev i tužitelja obvezati da joj naknadi troškove parničnog postupka.

Prvotuženi nije odgovorio na žalbe, kao ni drugotužena na žalbu tužitelja, dok je tužitelj odgovorio na žalbu drugotužene i u odgovoru pobija žalbene razloge i navode i predlaže da se žalba odbije kao neosnovana.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik Brčko distrikta BiH” broj 8/09 i 52/10, u daljem tekstu ZPP-a), ovaj sud je ocijenio da žalbe nisu osnovane i odlučio je kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede:

Tužitelj od suda zahtijeva presudu kojom će prvo, utvrditi da je rješenje prvotuženog o raskidu ugovora o radu nezakonito, a potom obvezati prvotuženog da ga „rasporedi na odgovarajuće radno mjesto u upravi“ i uplati doprinose za penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje (ovaj zahtjev koji je postavio prema prvotuženom je imenovao kao „osnovni“ zahtjev), a ukoliko ga sud odbije sa ovim zahtjevom tražio je presudu kojom će se utvrditi da mu je nezakonito prestao radni odnos kod drugotužene i obvezati je da ga vrati na posao, isplati plaće i uplati doprinos za penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje, te rasporedi na

odgovarajuće radno mjesto u poduzeću „K.“ d.o.o. G. R. (ovaj zahtjev je postavio prema drugotuženoj i imenovao ga je kao „eventualni“ zahtjev), uz dosudu troškova parničnog postupka u odnosu na oba tuženika.

Dakle, tužitelj može dva ili više tužbenih zahtjeva istaći u jednoj tužbi protiv istog (istih) tuženika (eventualna ili supsidijarna kumulacija) tako što će od suda tražiti da usvoji slijedeći od tih zahtjeva ako nađe da onaj koji je u tužbi istaknut ispred njega nije utemeljen (član 153. ZPP-a).

Prvostepeni sud je postupajući po tako postavljenim tužbenim zahtjevima utvrdio da prvi od istaknutih zahtjeva usmjeren prema tuženom B. distriktu Bosne i Hercegovine (prvotuženom) nije osnovan, a drugi usmjeren prema tuženoj Mjesnoj zajednici „G. R.“ G. R. (drugotužena) djelimično osnovan, pa je presudom odbio prvi zahtjev, a djelimično usvojio drugi.

Odlučujući o zahtjevima tužitelja, polazeći od činjeničnih tvrdnji tužitelja na kojima je utemeljen njegov zahtjev i činjeničnih tvrdnji tuženih kojima su se suprotstavili tužbenim zahtjevima i pozivajući se na rezultate rasprave:

- da je tužitelj zasnovao radni odnos sa drugotuženom 01.01.1997. godine (primljen radi obavljanja poslova i zadataka na održavanju vodovoda za potrebe poslodavca, a raspoređen na radno mjesto vodoinstalatera),

- da su proglašenjem Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 08.03.2000. godine prestale da postoje općinske administracije, „pa samim tim i MZ G. R.“, a tužitelj je nastavio obavljati ranije poslove i ostvarivati prava i obveze po osnovu radnog odnosa sa prvotuženim tako što mu je prvotuženi isplaćivao plaću i uplaćivao sve doprinose sve do donošenja Zakona o mjesnim zajednicama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine 2003. godine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 3/03 i 19/07, u daljem tekstu Zakon o mjesnim zajednicama),

- da je nakon donošenja Zakona o mjesnim zajednicama, koje se osnivaju po tom Zakonu, tuženi predmetnim (osporenim) rješenjem o raskidu ugovora o radu raskinuo sa tužiteljem radni odnos po sili zakona zaključno sa 12.03.2003. godine,

- da je tužitelj, nakon prestanka radnog odnosa sa prvotuženim 12.03.2003. godine, nastavljao obavljati poslove održavanja vodovodne i kanalizacione mreže za potrebe novoosnovane Mjesne zajednice „G. R.“ (drugotužena) sve do 10.06.2007. godine, kada mu je zakonski zastupnik usmeno otkazao radni odnos, i iz takvog rada je ostvarivao sva prava i obveze kao i zaposleni koji ima zaključen ugovor o radu (primao plaću, ostvarivao pravo na godišnji odmor), s tim što poslodavac svojim zaposlenicima pa tako i tužitelju nije vršio uplatu doprinosa,

prvostepeni sud je zaključio, obzirom da je radni odnos tužitelja sa prvotuženim prestao po sili zakona osnivanjem mjesnih zajednica, da predmetno rješenje o raskidu ugovora o zapošljavanju ima deklaratoran karakter i da stoga manjkavosti (izostanak poslovnog broja, datuma, imena i prezimena potpisnika) ne utiču na njegovu zakonitost, a obzirom da je tužitelj poslije 12.03.2003. godine „nastavio sa radnim odnosom u novoosnovanoj MZ G. R. na

poslovima održavanja vodovodne i kanalizacione mreže“, da je tužitelj od tada zaposlenik drugotuzene, te kako mu je drugotuzena usmeno otkazala radni odnos 10.06.2007. godine, a obzirom na odredbe Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 19/06, 19/07 i 25/08, u daljem tekstu ZOR-a) o otkazu, da je otkaz nezakonit, i sudio je tako što nije prihvatio tužbeni zahtjev upravljen prema prvotuzenom („osnovni“ zahtjev), već je prihvatio tužbeni zahtjev upravljen prema drugotuzenoj („eventualni“ zahtjev) izuzev zahtjeva da se drugotuzena obveže da tužitelja rasporedi na odgovarajuće radno mjesto u poduzeću „K.“ d.d. G. R. stoga što nije bio njegov zaposlenik i što ne postoji ni zakonsko uporište za obvezu poslodavca da svoga zaposlenika rasporedi na rad kod drugog poslodavca.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

Odluka prvostepenog suda je pravilna.

Tužitelj smatra da je prvostepeni sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje i pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuzenog („osnovni“ zahtjev) i u žalbi ustrajući na tvrdnji da je predmetno rješenje o raskidu ugovora o radu zbog utvrđenih manjkavosti nezakonito i da mu kod prvotuzenog nije prestao radni odnos po sili zakona stupanjem na snagu Zakona o mjesnim zajednicama, dok drugotuzena smatra da je odbijanjem tužbenog zahtjeva usmjerenog prema prvotuzenom („osnovni“ zahtjev), a usvajanjem tužbenog zahtjeva usmjerenog prema njoj („eventualni“ zahtjev) prvostepeni sud povrijedio odredbe parničnog postupka koje konkretizira u povredi odredbi članova 7. i 236. ZPP-a (raspravno načelo), pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje i pogrešno primijenio materijalno pravo.

Takve, međutim, tvrdnje žalitelja ovaj sud nije našao osnovanim, jer je protivno žalbenim navodima ocijenio da je obzirom na predmet spora temeljem predloženih i izvedenih dokaza pravilno i potpuno utvrdio sve činjenice i okolnosti o kojima se vodi spor i koje su relevantne sa aspekta gore pomenutih odredbi Zakona o mjesnim zajednicama, ZOR-a, Odluke o organiziranju i radu općinskih administracija, javnih poduzeća i institucija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u prelaznom periodu broj 001-014-34/00 od 29.05.2000. godine i Naloga Supervizora o integrisanoj administraciji u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine od 19.09.2001. godine, za odlučivanje o postavljenim tužbenim zahtjevima i u obrazloženju svoje odluke dao je određene i jasne razloge u pogledu utvrđenja svih odlučnih činjenica koji nisu međusobno proturiječni, pa u tom pravcu nisu učinjeni procesni propusti, a niti propusti činjenične i materijalnopravne naravi na koje žalbe ukazuju i za koje smatraju da su uticali na pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Naime, sa stanovišta pravilne primjene odredbi gore pomenutih propisa materijalnog prava, u prvostepenoj presudi utvrđene relevantne činjenice i okolnosti kako tih u suštini prikazuju obje strane ili ih bar žalbama argumentirano ne pobijaju, da je tužitelj zasnovao 1997. godine radni odnos sa drugotuzenom Mjesnom zajednicom „G. R.“ na radnom mjestu vodoinstalatera, radi obavljanja za njene potrebe poslova održavanja vodovoda, da su gore pomenutim Nalogom Supervizora sa danom 31.10.2001. godine prestala da postoje sva entitetska administrativna tijela čije su nadležnosti prenesene na Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, a zaposlenici koji po

javnom konkursu nisu zaposleni u integrisanu administraciju prestali su raditi i ostvarili su pravo na mjesečnu otpremninu (350,00 KM mjesečno) i plaćene doprinose do 30.06.2002. godine, da je tužitelj nastavio raditi na istim poslovima za potrebe drugotužene zaključno sa 12.03.2003. godine do kada mu je prvotuženi vršio isplatu plaće za obavljene posao i plaćao doprinose, da se mjesne zajednice novom organizacijom osamostaljuju i registracijom stiču svojstvo pravne osobe, pa tako i drugotužena, da tužitelj ostaje na faktičkom radu kod drugotužene na istim poslovima i zadacima i za obavljene rad na svom radnom mjestu drugotužena mu isplaćuje plaću, izdaje rješenja o korištenju godišnjeg odmora, izdaje odgovarajuće potvrde vezane za podatke iz radnog odnosa, dakle, međusobno su vršena ovlaštenja i ispunjavane obveze koje čine sadržinu radnog odnosa, a da ugovor o radu nije zaključen očigledno propustom poslodavca (drugotužene), dostatne su za utvrđenje i zaključak da je tužitelj poslije raskida radnog odnosa sa prvotuženim zasnovao radni odnos sa drugotuženom i ako ugovor o radu nije zaključen, budući da je između njih uspostavljen takav odnos koji po sadržini i kvaliteti ima sve karakteristike radnog odnosa kod činjenice da je bio neprekidno na radu od 12.03.2003. godine do 10.06.2007. godine i iz takvog rada ostvarivao sva prava i obveze kao i svaki zaposlenik drugotužene.

Stoga što je rad tužitelja kod drugotuženog imao karakteristike radnog odnosa kako u pogledu rada, tako i u pogledu prava i odgovornosti koje proizilaze iz radnog odnosa radi čega se ima uzeti da je radni odnos sa drugotuženom zasnovan 12.03.2003. godine i otuda ne može zahtijevati od prvotuženog ostvarenje prava iz radnog odnosa kada je radni odnos sa prvotuženim prestao momentom zasnivanja radnog odnosa sa drugim poslodavcem (drugotužena), a otuda je sada irelevantna zakonitost (nezakonitost) rješenja prvotuženog o raskidu radnog odnosa sve da se njegova zakonitost i ispituje u redovnom parničnom postupku, a koja se valja imati na umu ocjenjuje u upravnom sporu, a time tužbeni zahtjev usmjeren prema prvotuženom nije osnovan.

Kako je drugotužena (poslodavac) otkazala ugovor o radu tužitelju usmeno ne poštujući odredbe ZOR-a kojima je propisano pod kojim uvjetima i kada poslodavac može otkazati ugovor o radu zaposleniku (članovi 73. do 78.) i forma i trajanje otkaznog roka (članovi 79. do 81.), odnosno protivno tim zakonskim odredbama, dakle, ugovor o radu je otkazala nezakonito, pa kako je tužitelj zahtijevao vraćanje na poslove na kojima je radio, uplatu doprinosa i isplatu plaće, prvostepeni sud je pravilno u skladu sa odredbom člana 81. ZOR-a obvezao drugotuženu (poslodavca) da tužitelja vrati na poslove na kojima je radio, da mu isplati naknadu plaće i uplati doprinose za penziono, invalidsko i zdravstveno osiguranje.

Kod iznesenog, a obzirom na predmet spora i činjenice koje su od odlučnog značaja u sporu da su od 12.03.2003. godine do 10.06.2007. godine tužitelj i drugotužena međusobno vršili ovlaštenja i ispunjavali obveze koje čine sadržinu radnog odnosa i da se time smatra da je tužitelj zasnovao radni odnos danom stupanja na rad kod drugotužene (12.03.2003. godine) na neodređeno vrijeme i bez ugovora o radu, da je drugotužena tužitelju nezakonito otkazala ugovor o radu, da je zasnivanjem radnog odnosa sa drugotuženom prestao radni odnos sa prvotuženim, da se ne može obvezivati poslodavca da zaposlenika rasporedi na poslove kod drugog poslodavca, a da se zakonitost osporenog rješenja prvotuženog ocjenjuje u upravnom sporu, radi čega se žalbenim razlozima i navodima iznesenim u obje žalbe ne može osnovano pobijati pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Prema tome, kako nisu ostvareni žalbeni razlozi i navodi zbog kojih su prvostepena presuda pobija, u prvostepenoj presudi utvrđene su relevantne činjenice i okolnosti obzirom na gore navedene odredbe materijalnog prava po kojima se tužbeni zahtjevi raspravljaju i prosuđuju, nisu povrijeđena pravila od kojih ovisi osnovanost tužbenog zahtjeva obzirom da je prvostepena presuda pravilna sa stanovišta materijalnog prava, nisu počinjene procesne povrede na koje žalba drugotužene ukazuje, a niti one procesne povrede na koje sud pazi po službenoj dužnosti, radi čega je valjalo i žalbu tužitelja i žalbu drugotužene kao neosnovane odbiti i prvostepenu presudu potvrditi na osnovu člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević